

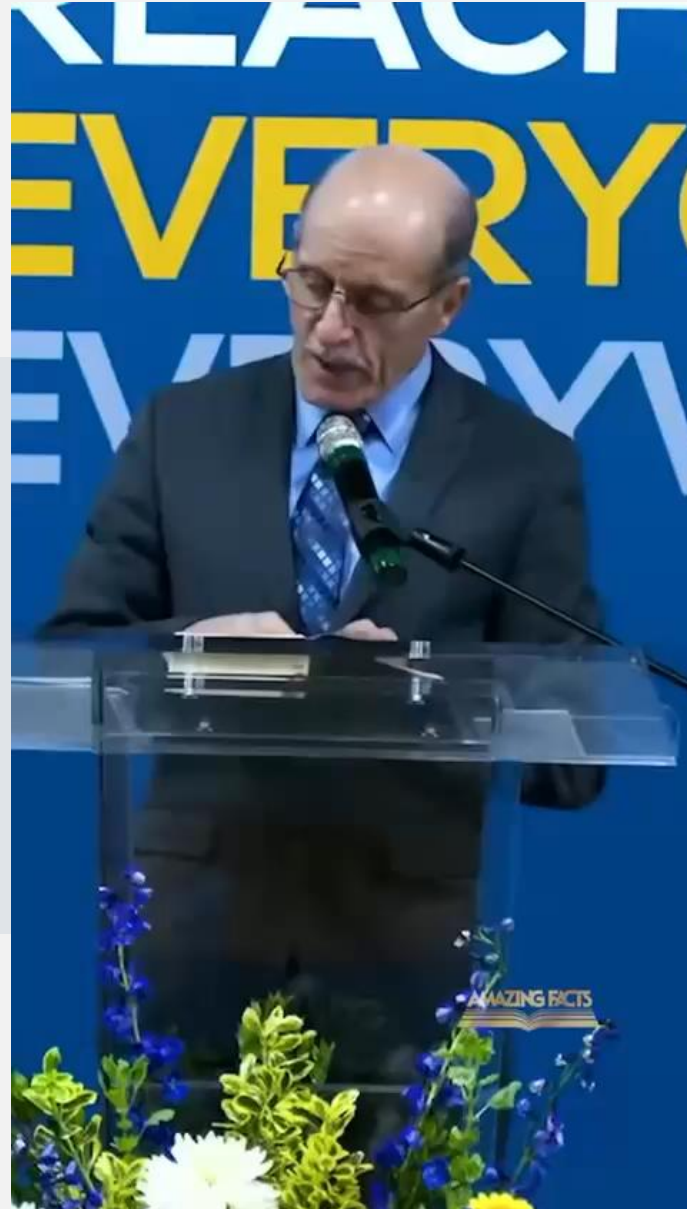

העברה בין דורית - שיקולי מיסוי בראי החקיקה החדשה

רו"ח (עו"ד) גיא רשטיק, שותף מיסוי תאגידים, אשכול המיסים, BDO

1. ביצוע ההעברה בפטור ממס
2. חלוקה בין הילדים - מתנה לעומת ירושה
3. ירושה - חלוקה לראשונה
4. ירושה – סוגיות מס
5. חלוקת חברה בין מספר יורשים – בעיתיות ודרכי התמודדות
6. חלוקת חברה בין מספר יורשים – השימוש ב"מניות סוג"
7. גירושין
8. מכשירים הוניים לדחיית מס
9. השימוש בנאמנות
10. פירוק חברה

ראשי פרקים

- היעדר מס על הורשה או על מתנה (הפטור ממס שבח רק על מתנה ל"קרוב")
- כניסה לנעלי נותן המתנה ו/או המוריש לעניין המחיר המקורי (ההעברה לאחר ה-31/3/81)

הכלל: דחיית מס

- מתנה לתושב חוץ של נכס שאינו נכס מקרקעין (מיסוי נותן המתנה) + "מס יציאה"
- מתנה במקרקעין ובאיגודי מקרקעין (?) - חבות בשיעור של שליש מס רכישה

החריגים בדין הישראלי

- השלכות בדין הזר של הורשה / מתנה לתושב חוץ / מתושב חוץ.
- הסדרי Step Up למניעת כפל מס.
- צמצום הגדרת "קרוב" בחוק מיסוי מקרקעין לעניין מתנה בין אחים
- הרפורמה המתוכננת ב"מס היציאה"

הערות

החלפת מתנות הינה
תמורה לכל דבר ועניין
(פס"ד ב.ל. חשמל הנדסה)

תמורה כלשהי,
ולו תמורה חלקית, תביא
לשלילת הפטור

הפטור ממס למתנה
מותנה בהיעדר תמורה
כלשהי לנותן המתנה

- מתן המתנות לילדים חייב להיעשות לאחר תכנון ושיקול דעת מדוקדק
- בהיעדר החלטה סופית, קיימת עדיפות לדחייה לצוואה ו/או לשימוש בנאמנות

מסקנות

ירושה

חלוקה לראשונה

- חלוקה פנימית של נכסי העיזבון בין יורשים, ללא תשלומי איזון, אינה נחשבת למכירה, וזאת כל עוד טרם בוצעה בפועל החלוקה הראשונה של נכסי העיזבון בין היורשים (ללא קשר למועד רישום צו הירושה / צו קיום הצוואה).
הבהרות:
 - האמור יחול גם לגבי חלוקה בפועל השונה מהחלוקה לפי הצוואה.
 - הרחבה לגבי איגודי מקרקעין המפורקים כחלק מהליך כולל של חלוקת העיזבון.
- חלוקה בין ילדים לאחר חלוקת נכסי העיזבון לראשונה מהווה אירוע מס ומדובר במכירה (ו"ע 22129-12-17 **עיני** ואח').
- היעדר הוראות בפקודת מס הכנסה בעניין חלוקה בין יורשים.
- בע"מ 849/06 בעניין **טולצ'ינסקי** נקבע כי יש להחיל את הוראות ההסדר הקבוע בחוק מיסוי מקרקעין (לגבי נכסי מקרקעין) גם לגבי נכסי עיזבון שאינם נכסי מקרקעין.

**מיסוי מקרקעין
(סעיף 5(ג) לחוק
מיסוי מקרקעין**

מס הכנסה

הורשת הפסדים

- לא ניתן להוריש את הפסדי המס ליורשים (ע"מ 41641-01-14 **שרגא**, ע"א 1579/20 **מלכסון**, עמדה חייבת בדיווח - 9/2016) שיקולים בתכנון המס:
- הנאמנות ככלי להעברת הפסדים, הימנעות ממימוש נכסים המגלמים הפסד
 - בחירת הנישום המייצג בחברה המשפחתית

התיישנות שומה של נכטר

- סעיף 120 קובע כי תקופת ההתיישנות תעמוד על 3 שנים מתום שנת השומה
- היות ואין הליך פלילי - אין אפשרות להארכת תקופת שומה (חשיבות לעניין גילוי מרצון)
- פס"ד רויכמן - הבחנה בין הליך שומה הכפוף להתיישנות לבין הליך גביה שאינו מתיישן

"הורשת" פטורים

- סעיף 49ב(5) לחוק מיסוי מקרקעין - פטור לדירת מגורים מזכה שהתקבלה בירושה, שהמוריש היה זכאי למוכרה בפטור.
- פס"ד **גוטצייט** (ו"ע 1290-09) - ביצוע פריסה לאחור של שבח המקרקעין ניתן לבצע "כניסה לנעלי המוריש" ולהכיר גם בתקופת הבעלות של המוריש.
- עמדה חייבת בדיווח (מ"ה) 8/2016 קובעת כי הזכאות לפטורים (כגון, עולה חדש ונכה) אינה ניתנת להורשה.

הצגת הבעייתיות

- חברה המחזיקה את נכסי העיזבון אינה מאפשרת לייחד נכס לכל אחד מהיורשים, שיימצאו עצמם בהחזקה משותפת.
- פירוק החברה הינו אירוע מס לכלל בעלי המניות בחברה (היוצאים והנשארים).
- הבעייתיות האמורה בולטת במיוחד לאור הרצון להימנע ממכירת המניות של מי מהילדים לצד ג' שאינו בן משפחה. רכישת המניות על ידי בעל המניות הנשאר מטילה עליו נטל מימוני, ולרוב מצריכה משיכת דיבידנד מהחברה.

דרכי התמודדות

- הימנעות מראש מהחזקה משותפת במניות חברה פרטית (יצירת יתרת זכות לטובת בעל המניות היוצא).
 - רישום מניות החברה למסחר בבורסה (ביצוע שינוי מבני בפטור ממס ערב היציאה למסחר).
 - "רכישה עצמית" של מניות בעל המניות היוצא על ידי החברה עצמה -
- שימוש מושכל ב"רכישה עצמית" עשוי לחסוך לבעל המניות הנשאר חבות מס על "הדיבידנד הרעיוני" (בחינת הצורך בהתאגדות בעל המניות היחיד באמצעות חברה)
- ראה הפסיקה בעניין **בר ניר וברנוסבסקי** לעומת הפסיקה בעניין **בית חוסן ונטו משווקים**.

חלוקת חברה בין מספר יורשים - השימוש במניות סוג

השימוש ב"מניות סוג" לשם פיתרון
בעיות הכרוכות בהחזקה משותפת:

- מניות הנהלה
- הענקת מניות רווח פוקעות
לבעל המניות היוצא
- השימוש ב"מניות צבועות"

השימוש ב"מניות סוג" נעדר פרקטיקה
מיסויית, ועלול להיחשב לאירוע מס

הוצאת בן זוג מתגרש מהחברה המשפחתית – ברוטו או נטו ?

- חלוקת החברה בין בני הזוג - ככלל, העברת נכסים בין בני הזוג הנעשית על פי פסק דין שניתן אגב הליכי גירושין לא מהווה אירוע מס (סעיף 4א לחוק מיסוי מקרקעין וכן החלטת מיסוי 7681/14).
- רכישת חלקו של אחד מבני הזוג על ידי בן הזוג האחר - השאלה המרכזית הנשאלת בעניין זה הינה האם הרכישה תיעשה בערכי ברוטו או בערכי נטו. במילים אחרות: האם יש להביא בחשבון את המס אותו יצטרך בן הזוג הנשאר לשלם עם מכירת העסק? האם המס על משיכת הדיבידנד בידי בן הזוג הנשאר לשם מימון רכישת חלקו של בן הזוג היוצא, יושת גם על בן הזוג היוצא? האם המס

קיימת פסיקה סותרת בסוגיה:

בית הדין הרבני הגדול בפסיקתו מיום 16.4.00 קבע כי שווי העסק לאיזון יהיה במונחי נטו.

בית המשפט העליון בפסיקתו מיום 5.9.16 אישר את פסיקת המחוזי לפיה השווי לאיזון יהיה במונחי ברוטו, אלא אם הצד הרוכש ביצע מכירה בפועל של החלק הנרכש, וזאת ללא התחשבות במס על משיכת הדיבידנדים שנועדו למימון.

בית המשפט למשפחה בתל אביב בפסיקתו מיום 27.12.23 קבע כי השווי לאיזון הינו שווי ברוטו, אך יש להתחשב אף במס על הדיבידנדים שנמשכו לצורכי המימון במשך תקופה סבירה לאחר הרכישה (כחמש שנים).

(להרחבה ראה - ו"ע 40914-11-13 בעניין יחזקאל ואח' המצוי בערעור).

מכשירים הוניים לדחיית מס על התשואה

חלק מהמכשירים יוכלו
לאפשר ליורשים במועד
הירישה ליהנות מפטור ממס
על הרווח הגלום

שימוש במכשירים ההוניים
מתאים לדחיית מס על ההון
הנזיל המוחזק בידי בעלי
ההון היחידים

בין המכשירים ניתן למנות:

פוליסות ביטוח

קופות גמל / קרנות
השתלמות אישיות

קרנות נאמנויות
פרטיות

◀ במציאות המס הגלובלית, השימוש בנאמנות נעשה פעמים רבות מתוך רצון להימנע ממס עיזבון / מס ירושה החל באותן מדינות.

◀ מבחינה מיסויית, השימוש בנאמנות יכול להוות פיתרון יעיל, בין היתר, במצבים הבאים:

- קיים צורך של המעבירים לבצע את ההעברה באופן מייד, מבלי שיש יכולת לקבל החלטה בהווה בדבר החלוקה בין הנהנים / היורשים (תושב חוץ);
- העברה לשנים הבאות של הפסדים לצורכי מס (לעומת הפסד אישי היורד לטמיון עם פטירתו של המוריש).

◀ בהתאם לע"א 7610/19 בעניין **גליס** לא ניתן לבצע העברה בפטור ממס לנאמנות של נכסי מקרקעין.

תקציר סעיף 62א החדש בעניין מיסוי רווחים שוטפים – חברות ארנק

◀ הכנסה חייבת של חברת מעטים הנובעת מפעילות של יחיד שהינו בעל מניות מהותי בחברת המעטים, תיחשב כהכנסתו של היחיד מיגיעה אישית, כאשר במסגרת הסעיף קיימות שתי חלופות:

◀ הסעיף קובע חזקה חלוטה לפיה יראו את פעולות היחיד כפעולות הנעשות בידי עובד בעבור מעסיקו, אם המקור של 70% או יותר מסך כל הכנסתה של חברת המעטים בשנת המס, הוא בשירות שניתן על ידי היחיד לאדם אחד במשך 22 חודשים לפחות, מתוך תקופה של שלוש שנים (וזאת במקום תקופה של 30 חודשים מתוך תקופה של 4 שנים).

◀ הסעיף קבע חריג לפיו הוא לא יחול ככל שמועסקים 4 עובדים (שאינם קרובים זה לזה) לפחות בחברת המעטים.

תקציר סעיף 62א(א1) החדש בעניין מיסוי רווחים שוטפים – חברות ארנק

חברת מעטים שלה הכנסה מפעילות
עתירת יגיעה אישית של עד 30 מיליון
₪ מוכפל במספר בעלי השליטה

שיעור הרווחיות גבוה מ- 25%

חיוב במשיעור האישי במס שולי על חלק הרווח של כל בעל מניות,
יחיד תושב ישראל המחזיק 30% ומעלה בחברה או שהינו פעיל
בחברה – וזאת ביחס לסכומים שמעבר ל-25% מההכנסה החייבת

תקציר סעיף 81א החדש
בעניין מיסוי רווחים צבורים - תוספת למס של 2%

הסעיף כולל שני מסלולים:

מסלול חלוקת דיבידנד
בפועל בשיעור של 6%*

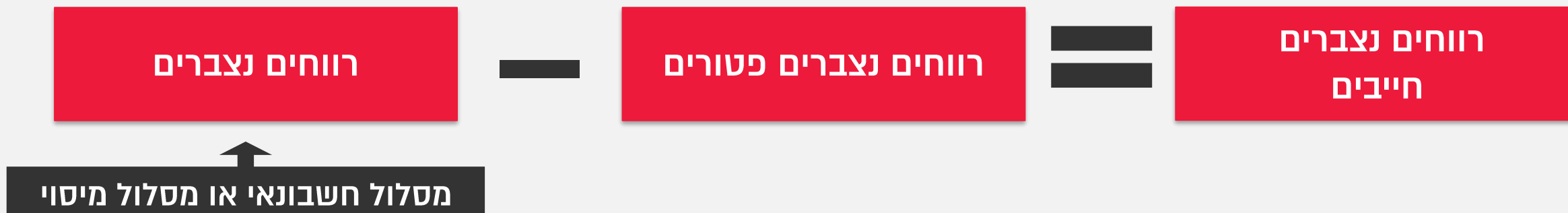

מסלול המס המיוחד 2%
(או פטור ממנו)

תקציר סעיף 81א החדש בעניין מיסוי רווחים צבורים - תוספת למס של 2%

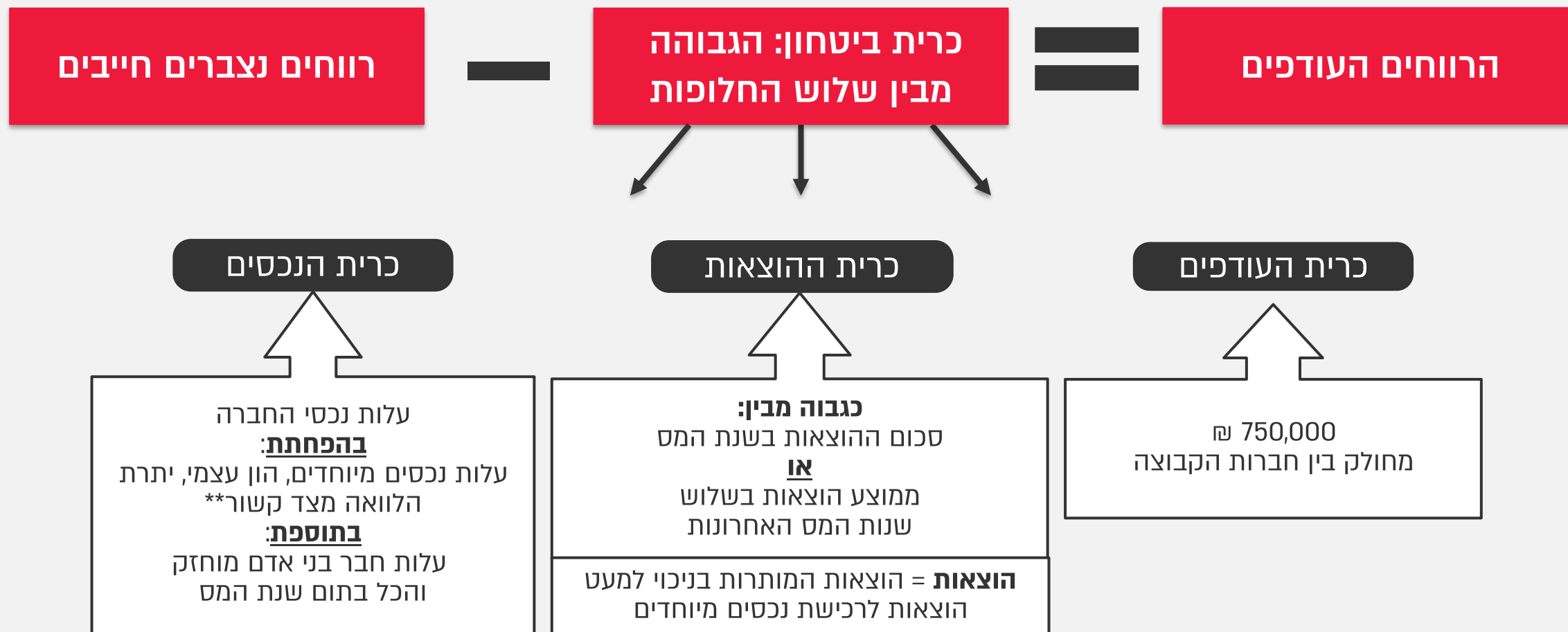
המס המיוחד של 2% יכול על יתרת הרווחים העודפים.
יתרת הרווחים העודפים מחושבת בעזרת שתי המשוואות הבאות:

המשוואה הראשונה:

תקציר סעיף 81א החדש בעניין מיסוי רווחים צבורים - תוספת למס של 2%

המשוואה השנייה:

התייחסות להוראות השעה בסעיף 82א החדש בעניין פירוק חברה

◀ סעיף 6(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים) התשפ"ה-2024 (להלן: הוראת השעה) קובע שסעיף 93 לפקודה לא יחול בפירוק של חברת מעטים כאשר:

1. פירוק החברה החל בשנת המס 2025, וישולם מלוא המס בגין הפירוק עד תום שנת המס 2025.
2. נכסי החברה או הפעילות הועברו לבעלי המניות בחברה, בהתאם לחלקם היחסי בזכויות בחברה, ולא שונה ייעודם אגב המכירה.
3. החברה ובעלי המניות ביקשו כי יחולו הוראות סעיף זה על הליכי הפירוק.
4. במהלך הליכי הפירוק הועברו לבעלי המניות כל נכסי החברה וסכומי הכסף שנותרו בחברה בהתאם לשיעור זכויותיהם בה.

◀ סעיף 6(ב) להוראת השעה קובע כי אם החברה בחרה בהוראות סעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה:

1. העברת סכומי הכסף ונכסי החברה מהחברה בפירוק לבעלי מניותיה, בהתאם לשיעור זכויותיהם בה, עד גובה הרווחים הראויים לחלוקה (כהגדרתם בסעיף 94 לפקודה), תחויב במס בידי בעלי המניות לפי סעיף 2(4) לפקודה, ועל הרווחים הראויים לחלוקה עד המועד הקובע יחול מס בשיעור של 10%.
2. העברת הנכסים וסכום הכסף שנותרו בחברה לבעלי הזכויות בחברה לא יחויבו במס לפי פקודת מס הכנסה ו/או חוק מיסוי מקרקעין ובלבד שהנכס לא שינה את ייעודו אגב ההעברה.
3. לא יראו בהעברת התחייבות של תאגיד מתפרק שעוברות לבעל המניות המתפרק כתמורה בעד הפירוק.

התייחסות להוראות השעה בסעיף 82א החדש בעניין פירוק חברה

◀ סעיף 6(ב)(4) קובע כי במכירת נכס שהועבר אגב פירוק, יחולו הוראות אלה:

- א- לעניין הפקודה וחוק מיסוי מקרקעין המחיר המקורי של נכס שהועבר לבעל המניות ויתרת המחיר המקורי, שווי הרכישה ויום הרכישה, הכל לפי העניין, יהיו לפי אחד מאלה בהתאם לבחירת הנישום, ובלבד שבחירת הנישום תחול לגבי כלל הנכסים:
1. כפי שהיו בחברת המעטים אילו לא הועבר הנכס.
 2. המחיר המקורי של מניות חברת המעטים בידי בעל המניות כשהוא מוכפל ביחס שבין שווי הנכס המועבר לשווי כלל הנכסים המועברים.
- ב- תתבצע חלוקה לינארית של רווח ההון/שבח על פי החלוקה הבאה:
1. מס בשיעור הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה על התקופה שעד יום העברת הנכס.
 2. מס רווח הון / מס שבח על התקופה שממועד העברת הנכס עד מועד המכירה.
- ג- היה הנכס שהועבר דירת מגורים לא יחולו במכירת הדירה הוראות פרק חמישי 1 לחוק מיסוי מקרקעין, קרי לא יחול במכירתה פטור ממס שבח.

תודה!

רו"ח (עו"ד) גיא רשטיק, שותף מיסוי תאגידים,

אשכול המיסים, BDO

guyr@bdo.co.il

054-4412411